

Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati
Syllabus prescribed under Choice based Credit System 2023-24
Faculty : Humanities
Programme : RASHTRASANT TUKDOJI THOUGHT

Part A

POS :-

- 1) राष्ट्रसंतांच्या विचारविश्वाची ओळख शब्द माध्यमातून घडविणे.
- 2) गायन कलेद्वारा तथा वाद्यांच्याद्वारा राष्ट्रसंतांच्या भावविश्वाची समृद्धी अनुभवणे.
- 3) परमार्थदृष्ट्या मानवामानवांमध्ये समतेचा प्रकाश पडून एकता अनुभवणे.
- 4) भाषाभगिनींच्या वेगळेपणातही संगीताच्या भाषेत समुहाशी सहज संवाद साधणे.

Employability Potential of the Programme

- भजन व भाषणांद्वारे लोकभावनेत मानवता जागवणारे उद्बोधन तसेच कीर्तन प्रवचनाद्वारे परंपरेतील पवित्र विचार श्रोत्यांपर्यंत पोहोचविणे, यासाठी कृतार्थबुद्धीने मानधन सहजगत्या प्राप्त होऊ शकते.
- साहित्याच्या विविध प्रकारांमध्ये जनजीवनाशी संबंधित कथा, कविता, लेख, नाटक, लोकरंजनात्मक साहित्य निर्माण करून अर्थार्जन सहज होऊ शकते.
- सामुहिक संघटनाद्वारे लोकरंजन व उद्बोधन साधणारे आणि संतविचारांचा प्रसार करणारे गोंधळ, भारूड, पोवाडे इत्यादी लोककलाप्रकार आयोजित करून अर्थप्राप्ती सहज होऊ शकते.

Part B
Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati
Syllabus prescribed for the year 2023-24
UG Programme
Programme :- B.A. (RASHTRASANT TUKDOJI THOUGHT)
Semester-III

COS :-

- 1) देशाच्या विभिन्न प्रांतातील वेगवेगळ्या भाषा बोलणाऱ्या जनतेमध्ये एकतेचा आनंद पसरविणे.
- 2) देशाच्या सद्यःस्थितीचे दर्शन घडवून विपरिततेला तोंड देण्यास जनतेला सज्ज करणे.
- 3) राष्ट्रीय पातळीवरील समस्यांच्या सोडवणुकीचे उपाय साहित्यातून सुचवणे आणि आयोजनाची प्रेरणा देणे.
- 4) वैयक्तिक - कौटुंबिक जाणिवांपलीकडे जनजाणिवा उन्नत करून ग्राम-प्रांत-देश व विश्व या पातळ्यांवर जनतेला आश्वस्त करणे व आदर्श मानव घडविणे.

राष्ट्रसंत तुकडोजी : हिंदी वाङ्मयदर्शन

- Unit I – आत्मचिंतनपर वाङ्मय
- Unit II- प्रबोधनपर गद्य वाङ्मय
- Unit III - श्री गुरुदेव मासिकातील राष्ट्रसंतांचे लेख -
- Unit IV - प्रबोधनपर पद्य वाङ्मय
- Unit V- प्रवासवर्णन व विश्वचिंतन
- Unit VI – कौशल्याधारित उपक्रम (अंतर्गत मूल्यमापन)

राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा
(ऐच्छिक विषय)
बी. ए. सत्र - ३

एकूण गुण ८०
कौशल्याधारित गुण : २०

राष्ट्रसंत तुकडोजी : हिंदी वाङ्मयदर्शन
(अभ्यासक्रम)

- एकक : १ : आत्मचिंतनपर वाङ्मय
पुढील आत्मचिंतनपर वाङ्मयाचा (अ) लेखनकाल व परिस्थिती (आ) लेखनहेतू (इ) जनमनावर प्रभाव या संदर्भात अभ्यास : १) मेरी जीवनयात्रा २) आत्मप्रभा भजनावली.
- एकक: २ : प्रबोधनपर गद्य वाङ्मय
पुढील गद्य वाङ्मयाचा (अ) लेखनकाळ व परिस्थिती, (आ) लेखनहेतू (इ) जनमनावर प्रभाव या संदर्भात अभ्यास : १) नवप्रकाश २) भारत साधू समाज की सेवा-साधना ३) समाज की भूल
- एकक: ३ : श्री गुरुदेव मासिकातील राष्ट्रसंतांचे निवडक लेख
पुढील वैचारिक लेखांचा (अ) लेखनकाळ व परिस्थिती (आ) लेखनहेतू (इ) जनमनावर प्रभाव या संदर्भात अभ्यास : १) राष्ट्रसंत तुकडोजी की हिंदी साहित्यमाला (१९४७-४८) १३ लेख

- एकक: ४ :** **प्रबोधनपर पद्य वाङ्मय**
पुढील पद्य वाङ्मयाचा (अ) लेखनकाळ व परिस्थिती (आ) लेखनहेतू (इ) जनमानसावर प्रभाव या संदर्भात अभ्यास : (१) लहरकी बरखा (भाग १) २) राष्ट्रीय भजनावली
- एकक: ५ :** **प्रवासवर्णन व विश्वर्थतन**
पुढील प्रवासवर्णनाचा (अ) लेखनकाळ व परिस्थिती (आ) लेखनहेतू (इ) जनमनावर प्रभाव या संदर्भात अभ्यास : १) मेरी जापान यात्रा
- एकक: ६ :** **कौशल्याधारित उपक्रम (अंतर्गत मूल्यमापन)**
राष्ट्रसंतांच्या विचारावर आधारीत कवी संमेलन घेवून अहवाल सादर करणे

संदर्भग्रंथ

- १) युगद्रष्टा राष्ट्रसंत तुकडोजी का राष्ट्रीय जीवन निर्माण में योगदान - डॉ. दिनकर येवलेकर
- २) नवप्रकाश - राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज
- ३) भारत साधु समाज की सेवा साधना - राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज
- ४) समाज की भूल - राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज
- ५) मेरी जापान यात्रा - राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज
- ६) राष्ट्रीय भजनावली - राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज I
- ७) श्री गुरुदेव मासिकातील लेख - राष्ट्रसंत तुकडोजी की हिंदी साहित्यमाला खंड २ व खंड ३

प्रश्ननिहाय गुण विभागणी

- सूचना :- प्रश्नपत्रिका १ ते ६ :- क्रेडिट बेस ग्रेडिंग पध्दतीनुसार प्रत्येक सेमिस्टर परीक्षेची प्रस्तुत प्रश्नपत्रिका ३ तासांची, ५ प्रश्नांची व ८० गुणांची राहिल.
- प्रस्तुत प्रत्येक प्रश्नपत्रिकेत समान गुणांचे (प्रत्येकी १२ गुण) ५ प्रश्न असून त्यापैकी दोन प्रश्न दीर्घोत्तरी (कोणत्याही तीन एककांवर) व दोन प्रश्न लघुत्तरी (३ गुणांचे ४ प्रश्न) (पुढील दोन एककांवर असतील) आणि एक प्रश्न उर्वरित एककावर (यामध्ये प्रत्येकी एक गुणांचा असे बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ २० प्रश्न) असतील.
 - दीर्घोत्तरी व लघुत्तरी प्रश्नांना पर्यायी असे प्रश्न असतील मात्र बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्नाला पर्यायी प्रश्न असणार नाहीत.
 - कौशल्याधारित घटक (Skill Enhancement Module) २० गुणांचा असेल.

Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati
Syllabus prescribed for the year 2023-24
UG Programme
Programme :- B.A. (RASHTRASANT TUKDOJI THOUGHT)

Semester-IV

COS :-

- १) महाराष्ट्राच्या विविध भागातील जनतेत एकतेचा आनंद पसरविणे
- २) मराठी माणसांना सद्यःस्थितीचे दर्शन घडवून राष्ट्रकार्यात सहभाग अपेक्षिणे.
- ३) राष्ट्रीय पातळीवर समस्या सोडवणुकीसाठी उपाय सूचवून राष्ट्रकार्यात सहभाग देणे.
- ४) वैयक्तिक- कौटुंबिक जाणिवांपलीकडे जनजाणिवा उन्नत करणे व आदर्श मानव घडविणे.

राष्ट्रसंत तुकडोजी मराठी वाङ्मयदर्शन

- Unit I:- आत्मचिंतनपर वाङ्मय
- Unit II:- प्रबोधनपर गद्य वाङ्मय
- Unit II: - प्रबोधनपर पद्य वाङ्मय
- Unit IV :- प्रबोधनपर स्फुट लेख
- Unit V :- राष्ट्रसंतांची पत्रे
- Unit VI :- कौशल्याधारित उपक्रम (अंतर्गत मूल्यमापन)

राष्ट्रसंत तुकडोजी विचारधारा
(ऐच्छिक विषय)
बी. ए. सत्र - ४

एकुण गुण : ८०
कौशल्याधारित उपक्रम : २०

राष्ट्रसंत तुकडोजी : मराठी वाङ्मयदर्शन
(अभ्यासक्रम)

- एकक: १ :- आत्मचिंतनपर वाङ्मय
पुढील आत्मचिंतनपर वाङ्मयाचा (अ) लेखनकाळ व परिस्थिती (आ) लेखनहेतू (इ) जनमनावर प्रभाव या संदर्भात अभ्यास : १) राष्ट्रसंतांची अभंगगाथा
- एकक: २ :- प्रबोधनपर गद्य वाङ्मय
पुढील प्रबोधनपर गद्य वाङ्मयाचा (अ) लेखनकाळ व परिस्थिती (आ) लेखनहेतू (इ) जनमनावर प्रभाव या संदर्भात अभ्यास :
१) युगप्रभात
- एकक: ३ :- प्रबोधनपर गद्य वाङ्मय

- पुढील प्रबोधनपर गद्य वाङ्मयाचा (अ) लेखनकाळ व परिस्थिती (आ) लेखनहेतू (इ) जनमनावर प्रभाव या संदर्भात अभ्यास :
- (१) राष्ट्रीय भजनावली
- एकक: ४ :- प्रबोधनपर स्फुट लेख
- पुढील प्रबोधनपर स्फुट लेखाचा (अ) लेखनकाळ व परिस्थिती (आ) लेखनहेतू (इ) जनमनावर प्रभाव या संदर्भात अभ्यास :
- १) राष्ट्रसंत तुकडोजी समग्र गद्य वाङ्मय खंड ७ आणि ८
- एकक: ५ :- राष्ट्रसंतांची पत्रे
- पुढील राष्ट्रसंतांच्या पत्रांचा (अ) लेखनकाळ व परिस्थिती (आ) लेखनहेतू (इ) जनमनावर प्रभाव या संदर्भात अभ्यास : (१) राष्ट्रसंतांची पत्रे
- एकक: ६ :- राष्ट्रसंतांच्या विचारावर आधारित साहित्य संमेलन घेवून अहवाल सादर करणे.

संदर्भग्रंथ

- १) महाराष्ट्राचे शिल्पकार - ग्रामोद्धारक राष्ट्रसंत तुकडोजी डॉ. सुभाष सावरकर,
म.रा.सा.सं. मंडळ, मुंबई
- २) थोर साहित्यकार राष्ट्रसंत तुकडोजी - प्रा. रघुनाथ कडवे, नागपूर
- ३) संत वाङ्मयाचे जनसाहित्य मूल्य - डॉ. सुभाष सावरकर, प्रकाशक म.ज.सा.परिषद,
अमरावती
- ४) राष्ट्रसंतांची अभंगगाथा
- ५) युगप्रभात
- ६) राष्ट्रीय भजनावली
- ७) राष्ट्रसंत तुकडोजी समग्र गद्य वाङ्मय खंड ७ आणि ८
- ८) राष्ट्रसंतांची पत्रे

प्रश्ननिहाय गुण विभागणी

- सूचना :- प्रश्नपत्रिका १ ते ६ :- क्रेडिट बेस ग्रेडिंग पध्दतीनुसार प्रत्येक सेमिस्टर परीक्षेची प्रस्तुत प्रश्नपत्रिका ३ तासांची, ५ प्रश्नांची व ८० गुणांची राहिल.
- प्रस्तुत प्रत्येक प्रश्नपत्रिकेत समान गुणांचे (प्रत्येकी १२ गुण) ५ प्रश्न असून त्यापैकी दोन प्रश्न दीर्घोत्तरी (कोणत्याही तीन एककांवर) व दोन प्रश्न लघुत्तरी (३ गुणांचे ४ प्रश्न) (पुढील दोन एककांवर असतील) आणि एक प्रश्न उर्वरित एककावर (यामध्ये प्रत्येकी एक गुणांचा असे बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ २० प्रश्न) असतील.
 - दीर्घोत्तरी व लघुत्तरी प्रश्नांना पर्यायी असे प्रश्न असतील मात्र बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्नाला पर्यायी प्रश्न असणार नाहीत.
 - कौशल्याधारित घटक (Skill Enhancement Module) २० गुणांचा असेल.